

Posudek na bakalářskou práci Pavlíny Hájkové:

Potravní ekologie koní v kontextu ochrannářského managementu krajiny

V předkládané studii zaujímá vlastní text 32 stránek, na dalších stránkách je prezentováno 105 citací užitých zdrojů informací. Příloha má formu plakátu s přehledem důležitých dat z 32 publikací. Práce je přehledně klasicky strukturovaná: 1. Úvod, 2. Cíle práce, 3. Materiál a metodika, 4. Výsledky práce, 5. Návrh protokolu na sběr dat, 6. Diskuze, 7. Závěr, 8. Literatura, 9. Přílohy. Text je dobře čitelný. Cílem práce bylo shromáždit data o potravní ekologii volně se pasoucích koní holarktické oblasti, sestavit seznam konzumovaných rostlin a návrh protokolu ke sběru vlastních dat u koní a velkých býložravců. Na úvodních stránkách je stručně nastíněna taxonomie, evoluce ve čtvrtohorách, trávení býložravců, domestikace a využití koní pro ochrannářský management.

V kapitole „Výsledky práce“ autorka důsledně systematicky uvádí, jak která položka jejího zájmu byla uvedena v kolika studiích. Obdivuhodný precizní výčet, vrcholí v příloze na plakátovém formátu. Oceňuji tento přístup v tom, že autorka musela všechny studie důkladně prostudovat, rozebrat na nejzákladnější elementy a z nich své výsledky nově poskládat ve formě sdělení o počtu studií věnovaných např. konzumaci travin, a v kolika studiích byla zjištěna konzumace dřevin atd. atd. až do zcela vyčerpávajícího konce všech myslitelných položek. Je to silně mechanistický přístup, ale na druhou stranu, je to způsob, jak se s publikovanými studiemi důkladně seznámit a přesně získat přehled, co kde chybí a bylo podceněno či zapomenuto. Autorku přivádí k možnosti vidět nedostatky metodiky sběru dat a vyvodit z nich, jak bude postupovat sama při sběru dat o žraných rostlinách a jejích částech. Přístup se pak zúročil při sestavování vlastního protokolu pro terénní šetření. Žádný aspekt není opominut a terénní protokol je tak pravděpodobně ve svém zcela maximalistickém nástinu.

V kapitole diskuze je výše uvedený styl pozměněn a autorka díky důkladné znalosti jednotlivých studií sestavila text, o kterém je již možno prohlásit, že je rešeršní, tedy s důkladnou znalostí zpracovaných studií a s kritickým pohledem na obsah informací v nich. Mimo jiné jsou zde uvedeny velmi cenné myšlenky z hlediska ochrannářského managementu, kdy jsou porovnávány preference koní a turů a jejich „organická spolupráce“ při tvorbě diverzifikovaného porostu. Samozřejmě je třeba si uvědomit, že i když koně jsou schopni se živit na suchých krátkostébelných stepních porostech, ukazuje řada jiných případů, že zvířata to jsou dosti plastická, a mohou prosperovat i na různých lučních habitatech.

Ke studii mám ještě několik konkrétních dotazů a poznámek:

Str. 4, 2. odst. – byl kůň Převalského pleistocenní druh?

Str. 9, 2. odst. – když už byl uveden počet kousnutí přežvýkavců, jak jsou na tom pro srovnání koně?

Str. 9, 3. odst. – concentrate selectors je okusovač

Str. 10, dole – v jakém smyslu hůře stravitelné trávy zvýhodňují zadní fermentory?

Str. 15 dole - celým úvodem se táhne spojení koní se stepním habitatem a najednou jsou z jedné třetiny analyzovány studie z mokřadů a vlhkých vřesovišť. Jak to jde dohromady?

Str. 16, 2. odst. – i když jsem systematický postup pochválil, zde mi není úplně jasný záměr zmiňovat všechny druhy, se kterými se koně vyskytovali.

Str. 17 poslední odst. – jak má být chápáno konstatování: „Specifikaci vegetace dostupné koním uvádělo 22 studií, zbylých 10 ne. Ale „Potravní preference byla sledována u většiny ...“

Str. 26 – co znamená „Každé sousto a krok:“?

Str. 26, Diskuze 1. odst. – „... jejich dopadem na potravní niky ostatních amerických herbivorů ...“ jak tato myšlenka má být chápána?

Str. 27 dole – autorka doporučuje sledovat zvířata uprostřed měsíce, aby to bylo přiřazeno k měsíci jednoznačně a neposouvalo se to do měsíce sousedního. V tomto případě zmíněný vyhraněný systematický přístup není funkční a doporučuji zvolit jiné časování jako je délka dne, doba svítání, průměrná teplota dne či extrémy, bez ohledu na název měsíce.

Přes uvedené dotazy a připomínky, mohu konstatovat, že studentka, Pavlína Hájková, předkládá velmi zdařilou originální bakalářskou práci, která shromažďuje cenné poznatky o potravní ekologii koní. Ve spolupráci se školitelem a konzultantem budou jistě poznatky využity při současných projektech aktivního ochrannářského managementu. Práci doporučuji k obhajobě.

V Č. Budějovicích 14. 5. 2019

F. Sedláček